

манастир Подмаине - храм Успења Пресвете Богородице
са благословом игумана јеромонаха Рафаила

ВАСКРСЕЊЕ

ДРУГА НЕДЕЉА ВЕЛИКОГ ПОСТА - ПАЧИСТА

свети Григорије Палама

свети Бенедикт Нурсијски

Мк. 2, 1 - 12, зч. 7; Јн. 10, 9 - 16, зч. 36.

Јев. 1, 10 - 2, 3, зч. 304, Јев. 7, 26 - 8, 2, зч. 318.

свети Григорије Палама

ПРОПОВЕД НА ДРУГУ НЕДЕЉУ ВЕЛИКОГ ПОСТА

У то време, љубав према људској слави одвраћала је фарисеје од вере у Господа, и зато им је Он и говорио: Како ви можете веровати кад примате славу један од другога, а славу која је од једнога Бога не тражите (Јн. 5; 44)? Њима су препреку да приђу Господу представљали иметак, брак и бриге о житејским делима, тј. оне ствари којих је телесна слабост лишила одузетога и потпуно их одстранила из његових мисли. Због тога је за грешнике болест често боља од здравља, будући да садејствује њиховом спасењу. Болест отупљује човеков укоренењени порив према злу и, на неки начин, преступници отплаћују свој дуг кроз болесничка страдања која човека чине способним да изнова прими најпре душевно, а потом и телесно оздрављење. То се посебно догађа онда када болесник разуме да је његова несрећа испељење које је послато од Бога, па га племенито подноси и са добром надом припада Богу, док делима, колико му то допуштају његове снаге, успева да измоли милост. То је и овај одузети, колико је могао, показао својим делима, а Господ је то објавио и

делом и истинитим речима, док су фарисеји, не могавши то да схвате, хулили и роптали. Тамо је речено: Видевши веру њихову, тј. како веру узетога, бољешћу прикованог за постељу, којег су спустили, тако и веру оних који су га спустили кроз кров, Господ говори: Синко, опраштају ти се греси твоји!

Књижевници, међутим, зачувши ове речи, помишљаху у срцима својим, говорећи: Што овај тако хули на Бога? Ко може опраштати грехе осим једнога Бога? Као Творац срца, Господ је познавао скривене помисли срца ових књижевника, и зато им одговара: Што тако помишљате у срцима својим? Шта је лакше? Рећи узетоме: Опраштају ти се греси; или рећи: Устани и узми одар свој и ходи? Књижевници су помишљали да је Господ, немајући моћ да исцели узетога, прибегао ономе што се не може видети, односно отпуштању грехова, које – исказано само на речима и то самовласним и заповедним тоном – не само

време, већ се савшава речју. У оно време, када се Богу кроз огањ узносила жртва (пальеница), они који су принели туђи огањ и заједно са Корејем устали против Мојсеја, били су сажежени свештеним огњем, који се разбуктао на њих (в. 4. Мој. 16; 1-35). Заплашимо се да ћемо и ми, уносећи спољашње и туђе речи у овај словесни божанствени Жртвеник – говорим о Цркви – на крају и сами бити осуђени, божанственим речима које су у њој (Цркви), учинивши тако саме себе достојним изрицања проклетства и осуде. О, заплашимо се, молим вас, и док год смо у цркви, стојећи

умом. Носимо, или, боље речено, узносимо тело са разборитошћу и са страхом Божијим, и не потчињавајмо се телу, унижавајући се до његових приземних и мрских порива, не допустимо да они овладају нама. Од Павла смо научили да ћемо, ако живимо по телу умрети, а ако пак духом умртвимо дела телесна, живети у векове.

Покренимо сада ка слави Божијој све који нас гледају, знајући добро да овај Дом у себи носи Христа, да прихвата све ослабљене душом и заповеда им да устану и да са продуховљеним и богоугодним помислима Њему принесу

Док је Христос рекао: *Без мене не можете ништа чинити*, јеретички свет на стотине начина изразио је ову мисао: Без Христа можемо све чинити. Цела модерна култура јесте пркос Христу. Све модерне науке јесу у такмичењу, која ће јаче ударити по науци Христовој. То је бунт вулгарних слушкиња против госпође своје – бунт светских наука против небесне науке Христове. Али се сав тај бунт завршује у наше дане оним што је писано, и то у небивалој мери и јасноћи: *Кад се грађаху мудри, полудјеше*. (Рим. 1, 22.)

Заиста не зна се где је већа лудост модерног света, отпалог од Христа: да ли у личном животу појединаца, или у браку; да ли у школи или у политици; да ли у економском уређењу или у законским прописима; да ли у рату или у миру. Свуда је дошло до пуног израза ово двоје: вулгарност и бруталност. И где год је Христос више одсутан, ту је већа вулгарност и бруталност. Лаж и насиље у пуном триумфу.

свети владика Николај

пред Богом, са страхом Му приносимо своје прозбе. Излазећи из цркве, изменимо од сада своје живот набоље и нека нас не обману добици, посебно они неправедни. Бежимо од заклињања, а готово од оног лажног. Уздржавајмо се од срамних речи, а још више од њима сагласних дела: клеветања, лукавства и хвалисања. Нека сваки наш уд и свако чуло буде руковођено и покренуто благочестивим

телесна чула и осећања, уместо да она неразборито носе и понижавају нас. Тако ћемо се узнети у наш истинити Дом, односно у небески и наднебески завичај, где је Христос, Наследник и наш Дароватељ наслеђа.

Њему приличи слава, власт, част и поклоњење, са беспочетним Његовим Оцем и прсветим и благим и живототворним Духом, сада и увек и у векове векова. Амин.!

email: kontakt@manastirpodmaine.org
internet prezentacija: manastirpodmaine.org

да представља хулу, већ и нешто што лако може да учини ко год то зажели. Зато им Господ и говори: да сам желео само да изговорим те празне речи које на делу не доносе никакав исход, онда сам исто тако могао и да не повезујем једно с другим, односно исцељење узетога са отпуштањем његових грехова. Међутим, учинио сам то стога да бисте ви разумели да Моја реч није бездејствена и да нисам само прибегао отпуштању грехова зато што немам моћ да исцелим болеснога, него да као Син једносуштан са небеским Оцем имам божанску власт на земљи, иако сам по телу постао једносуштан и са вама, неблагодарнима. Тада (Господ) рече узетоме: Теби говорим, устани и узми одар свој и иди дому својме. И уста одмах, и узевши одар изиђе пред свима...

Ти људи су, дакле, речима прослављали и објављивали чудо, веће од свих претходних чуда, говорећи: Никада тако нешто не видесмо. Ми данас не можемо тако да говоримо, јер смо видели многа и неупоредиво већа дела (Божија), која је учинио не само Христос, већ и Његови ученици и њихови потоњи наследници, и то једноставним призивањем Имена Христовога. Зато ћемо, браћо, и ми данас прослављати Бога делима, прихвативши ово чудо као пример који ће нас руководити ка творењу врлине. Сваки, који се препустио насладама, ослабљен душом лежи на одру сладострашћа са очигледном слабашћу тела која је последица тога. Међутим, када га убеди

еванђелске поуке и када се покаје, он сла ви победу над својим гресима, као и над ослабљеношћу душе коју су они узроковали. Он тада пред Господа доноси ово „четворо“: самопрезрење, исповедање пређашњих сагрешења, обећање да ће се убудуће уздржавати од зла и молитву Богу. То четворо пак не може да приступи Богу уколико најпре не „открију кров“ (душе) и не размакну цреп, глину и остали материјал. Кров је онај разумски део душе, који се налази изнад свега онога што је у нама и у себи садржи мноштво нагомиланог „вештаства“, а то је наша веза са страстима и земним стварима. Када, дакле, горепоменутих „четворо“ раздреши и збаци ову везу, ми уистину можемо да будемо спуштени (пред Господа), тј. да се истински смиримо, да припаднемо и приступимо Господу, да од Њега затражимо и примимо исцељење.

Када пак оздрави, наш ум води и носи њему потчињено тело, којим се сада пројављују плодови и дела покајања. Они који то гледају прослављају Бога, видевши данас као еванђелиста онога који је јуче био цариник, као апостола онога који је био гонитељ, као богослова онога који је био разбојник, као сина Оца Небескога онога који је недавно обитавао међу свињама и, ако хоћете, они истовремено виде и усхођење онога што му је положено у срце и његово узношење из славе у славу, док свакога дана напредује ка бољем (узвишенијем).

И као што светлост лако привлачи к себи погледе оних што гледају, тако и богоугодни живот, заједно са људским очима, привлачи к себи и људске ми-

који не стоје (пред Богом) у ћутању нити учествују у појању славословља, него разговарају један са другим и нашу словесну службу Богу мешају са све-

А Бог је сишао и оваплотио се и постао као и ми човек, без греха, разрешивши грех и, освештавши зачеће и рађање и постепено одраставши, Он је благословио сваки узраст. И поставши савршеним човеком, Он је започео проповед, поучавајући нас да никуда не јуримо и не трчимо пре оних који су остарели у расудности и врлини, што посебно важи за оне који су разумом млади, а не мужеви. Поднео је оно што је било у нашу корист и, сачувавши све заповести Самога Бога и Оца, укинуо је преступ и преступнике ослободио од осуде

преп. Симеон Нови Богослов

сли. Код светлости сунца не хвалимо ваздух који учествује у њеном блистању, него сунце које у себи носи и садржи извор њеног блистања. И ако чак и ваздух хвалимо као оно што је светлосно, колико ћемо више хвалити само сунце? Тако је и са човеком који врлинским делима пројављује блистање Сунца Правде: он и друге, чим га виде, приводе ка прослављењу небеског Оца и Сунца Правде – Христа.

Занемаривши сада и веће врлине, рећи ћу вам следеће: када се, стојећи заједно с вама пред Богом у свештеној Цркви, осврнем и погледам на оне који разборито и скрушено узносе Богу песмопојања и прозбе или, пак, видим некога где ћутећи стоји и пажљиво слуша сабранога ума, тај један једини поглед ме испуњава радосћу и усхићењем и ја прослављам Оца Који је на Небесима и Христа без Кога нико не може чинити ништа добро и кроз Кога се савршава сваки људски напредак.

Шта, међутим, да кажемо о онима

товним празнословљем, сами не слушајући свештене и богонадахнуте речи а ометајући оне који желе да слушају? Докле ћете, љубљени, храмати на обе ноге, како би рекао Илија Тесвићанин, ви који желите истовремено да учествуете и у молитвама и у недоличним, овоземаљским разговорима, који не исправљате један другог као што би то требало, но један другог упропашћавате, боље рећи – један другог уништавате? Докле ћете, неуздржавајући се од сујетних речи, претварати Дом Молитве у дом трговачки? Докле ћете водити острашћене разговоре у овом Дому, у коме се изговарају и слушају речи живота вечнога? Тај вечни живот, ми, с наше стране, тражимо од Бога са непостидном надом и тај се живот, са Божије стране, дарује онима који се свом својом душом и умом моле за њега, али не и онима који, тако да кажемо, чак ни језик свој у потпуности не покрећу на молитву.

Сада се код нас, браћо, Жртва више не приноси кроз огањ као у Мојсејево